

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140 – 142(6)/09

Warszawa, 16 września 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez **Radę Ministrów stanowisko** wobec senackiego projektu ustawy

- o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym (druk nr 2216).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

Stanowisko Rządu
wobec senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym
(druk nr 2216)

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym (druk nr 2216) stanowi realizację wyroku z dnia 3 czerwca 2008 r. (sygn. akt P 4/06) Trybunału Konstytucyjnego, który orzekł, iż:

- 1) art. 130a ust. 10 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym w zakresie, w jakim dopuszcza odjęcie prawa własności pojazdu bez prawomocnego orzeczenia sądu, jest niezgodny z art. 46, art. 21 ust. 1, art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 oraz z art. 64 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) art. 130a ust. 11 pkt 3 ustawy powołanej w punkcie 1 jest niezgodny z art. 64 ust. 3 Konstytucji RP;
- 3) § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 sierpnia 2002 r. w sprawie usuwania pojazdów (Dz. U. Nr 134, poz. 1133, z późn. zm.) jest niezgodny z art. 130a ust. 11 pkt 3 ustawy powołanej w punkcie 1 oraz z art. 92 ust. 1 i art. 46 Konstytucji RP.

Zaproponowane w senackim projekcie zmiany do ustawy – Prawo o ruchu drogowym polegają na wprowadzeniu sądowego trybu rozstrzygnięcia w przedmiocie utraty własności pojazdu usuniętego z drogi, który w ustawowym terminie 6 miesięcy nie został odebrany przez osobę uprawnioną. Zgodnie z projektowaną regulacją na wniosek podmiotu, który wydał dyspozycję usunięcia pojazdu, sąd będzie orzekał w przedmiocie sprzedaży pojazdu, co w opinii projektodawcy przyczyni się do skuteczniejszego odbioru pojazdów z parkingu przez ich właścicieli oraz pozwoli na zaspokojenie roszczeń z tytułu opłat za usunięcie i parkowanie pojazdu. Zakwestionowany przepis art. 130a ust. 10 ustawy – Prawo o ruchu drogowym stanowi o przejściu pojazdu na rzecz Skarbu Państwa na mocy ustawy. Przedmiotowy senacki projekt ustawy uzależnia złożenie wniosku do sądu o sprzedaż pojazdu od spełnienia łącznie trzech przesłanek:

- a) nieodebrania pojazdu z parkingu w terminie 6 miesięcy od dnia usunięcia;

- b) bezskutecznego wezwania właściciela pojazdu do uiszczenia opłaty za usunięcie i parkowanie pojazdu oraz do odbioru pojazdu w terminie 30 dnia od dnia wezwania łącznie z pouczeniem w wezwaniu o skutkach nieodebrania pojazdu;
- c) niespełnienia w terminie 30 dni od dnia wezwania ciężących na właścicielu obowiązków.

Z uwagi na konieczność dostosowania przepisów prawa do powołanego wyżej wyroku Trybunału Konstytucyjnego w resorcie spraw wewnętrznych i administracji przygotowany jest projekt rządowej ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw, będący na etapie ponownych uzgodnień międzyresortowych. Projekt zakłada kompleksową nowelizację ustawy – Prawo o ruchu drogowym, w tym również zmiany w zakresie realizacji ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego, odmienne od zaproponowanych w senackim projekcie ustawy, polegające na:

- 1) określeniu, że w przypadku pojazdu usuniętego z drogi starosta występuje do sądu z wnioskiem o orzeczenie jego przypadku na rzecz powiatu, jeżeli pojazd nie został odebrany przez osobę uprawnioną w terminie 3 miesięcy od dnia usunięcia. Sąd będzie orzekał o przypadku pojazdu w postępowaniu cywilnym w trybie nieprocesowym;
- 2) przekazaniu zadań w zakresie usuwania i parkowania pojazdów, jako zadania własnego, powiatom realizowanym przez powiatowe jednostki organizacyjne bądź poprzez podmioty wyłonione w trybie ustawy o zamówieniach publicznych. W celu zapewnienia środków na realizację tego zadania powiaty będą dofinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jeżeli przejęty pojazd uznany zostanie za odpad, Fundusz będzie udzielał dofinansowania powiatom w formie dotacji. Dofinansowanie będzie udzielane na warunkach podobnych do dofinansowania gmin w zakresie zbierania porzuconych pojazdów wycofanych z eksploatacji (art. 50a ustawy – Prawo o ruchu drogowym). Powiat otrzyma dotację proporcjonalną do liczby pojazdów przekazanych do stacji demontażu, wskazanych we wniosku. Projekt przewiduje zmiany w art. 401 ust. 12 oraz w art. 415 ust. 5b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) dotyczące dofinansowania powiatów w zakresie zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji, nabytych w drodze przypadku w trybie art. 130a ust. 10 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.).

W odniesieniu do senackiego projektu, w opinii Rady Ministrów, rozwiązanie kwestii wskazanej w wyroku Trybunału Konstytucyjnego ma charakter jedynie częściowy i jednocześnie budzi następujące zastrzeżenia:

- 1) zgodnie z art. 1 pkt 2 projektu projektowany art. 130a ust. 10a ustawy zakłada, że do sądu z wnioskiem o orzeczenie sprzedaży pojazdu będzie mógł występować podmiot, który wydał dyspozycję usunięcia pojazdu. Wydaje się, że zaproponowane rozwiązanie może rodzić poważne problemy w jego realizacji. Podmiot zlecający usunięcie pojazdu nie jest wyspecjalizowany w zakresie postępowania cywilnego. Nawet gdyby czynności te miały być wykonywane przykładowo przez komórki prawne Policji, to ilość tego typu spraw zmuszałaby do znacznego rozbudowania ich struktur;
- 2) projektowany art. 130a ust. 10c stanowi o niezwłocznym wydaniu przez sąd postanowienia o sprzedaży pojazdu. Przepis ten wprowadza wymóg orzekania o sprzedaży pojazdu w drodze prawomocnego orzeczenia sądu, jednak wbrew wytycznym Trybunału Konstytucyjnego, uzależnia pozbawienie własności wyłącznie od ziszczenia się ustawowych przesłanek formalnych. Zgodnie z uzasadnieniem wyroku Trybunału udział sądu nie może sprowadzać się do tylko do niejako automatycznego orzekania o pozbawieniu prawa własności. Mechanizm taki będzie uniemożliwiał zweryfikowanie zasadności usunięcia pojazdu z drogi.

Przygotowywany projekt rządowy czyni zadość powyższemu pogładowi Trybunału Konstytucyjnego i zakłada propozycję następującego brzmienia projektowanego art. 610⁷ § 3 Kodeksu postępowania cywilnego: „§ 3. *Przed wydaniem orzeczenia o przypadku pojazdu sąd bada, czy zostały spełnione ku temu wszystkie przesłanki, a w szczególności, czy pojazd można uznać za porzucony z zamiarem wyzbycia się lub czy w poszukiwaniu osoby uprawnionej do jego odbioru, dolożono należytej staranności oraz czy orzeczenie przypadku nie będzie sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.*”;

- 3) zgodnie z intencją projektodawcy suma uzyskana ze sprzedaży pojazdu będzie służyła zaspokojeniu opłat za jego usunięcie i parkowanie, zaś nadwyżka, po potrąceniu kosztów sprzedaży, będzie przekazywana do depozytu sądowego (projektowany art. 130a ust. 10d ustawy). Biorąc pod uwagę zasadę legalizmu statuowaną art. 7

Konstytucji RP wątpliwości budzi kwestia, iż w projekcie nie został wskazany podmiot uprawniony do odbioru depozytu (tj. „nadwyżki” uzyskanej ze sprzedaży po potrąceniu kosztów sprzedaży).

Mając na względzie powyższe, Rada Ministrów wnosi o rezygnację z dalszych prac nad projektem senackim ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym.